

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec	
K 22—	11—	5-50	1-30	

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izba vsak dan svojo izvenredno nedeljo in prazniko.

Inserti veljajo: peterostopna petletna vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7-50	2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Operacije v Črnigori ustavljene.

PRED RAZOROŽENJEM ČRNE GORE.

Dunaj, 18. januarja. (Kor. urad.) Uradno se razglasi:

Jugovzhodno bojišče.

Pogajanja, ki naj urede razorožitev črnogorske vojske, so se pričela včeraj popoldne. Naše čete, ki so med tem zasedle še Virpazar in Rjeko, so ustavile sovražnosti.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO POROČILO Z BALKANA.

Berolin, 18. januarja. (Kor. ur.) Wolfje urad poroča:

Veliki glavni stan dne 18. januarja.

Balkansko bojišče.

Ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Pogajanja s Črno goro.

Z Dunaja poročajo: Čim bo izvršena kapitulacija črnogorske armade, pričnejo diplomatska mirova pogajanja. Kot avstrijski pooblaščenec bo fungiral bivši cetinjski poslanik Edvard Otto, ki je že odpotoval v Cetinje.

Kralj Nikita se vrne v Cetinje.

Švicarski listi javljajo, da se bo kralj Nikita s svojim dvorom po končanih mirovnih pogajanjih vrnil v Cetinje ter tako tudi na zunaj dokumentiral, da nima s četverozvezo nič več opraviti.

Kralj Viktor Emanuel za separatni mir Črne gore.

Berolin, 18. januarja. Iz Rima se poroča: Politični dobro podučeni krogi trdijo, da je italijanski kralj na gorko prošnjo kraljice, poskušal kabineto pregovoriti, da bi se zavzel za intervencijo v namen, da se ohrani kraljestvo črnogorsko, oziroma sklene separatni mir med Črno goro in Avstro-Ogrsko. Vsi ministri so se izrekli proti vsakemu takemu koraku, sklicujoč se na obveznosti, ki so jih sklenili z entento, zlasti z Angle-

ško. Vojaški kraljevi svetovalci so bili naklonjeni kraljevi želji. Ti svetovalci so baje odločno proti temu, da bi se vojni obseg za italijansko armado kjer koli razširil (?)

Kralj Peter v Edipsu.

Iz Rima poročajo: Kralj Peter, ki je prispel v Edipsos na otoku Evbeja (Evvia), ostane tam en mesec ter se bo zdravil. Edipsos je malo zdravilišče, ki je je dala grška vlada srbskemu kralju na razpolago.

Rezidenca srbske vlade.

Iz Pariza poročajo: Srbska vlada bo imela svoj sedež v Aix - en-Provence. Srbska državna banka se nahaja v Parizu.

Srbi na otoku Krju.

Listi poročajo: Dosedaj je prispelo na otok Krj 150.000 Srbov z 80 topovi in 200 strojnimi puškami. Na čelu srbskih čet se nahaja prestolonaslednik Aleksander s 500 častniki.

Grad nemškega cesarja na Krju, Ahilejon, ni zaseden.

Esad paša — kralj Albanije.

Z Dunaja poročajo: Italija obljublja Esad paši za izdatno vojaško pomoč albansko krono.

Nekemu francoskemu žurnalistu je tožil Esad paša, da simpatizira s polovica Albancev z Avstrijo, druga polovica pa s Turčijo. Esad paša ima sedaj le še 8000 mož, z denarjem pa si upa čez noč nabrati 30.000 mož broječo vojsko.

Grška pod pritiskom četverozveze.

Nepotrjene sofijske vesti zatrjujejo, da je četverozveza izročila grški vladi ultimatum, v katerem zahteva, da naj Grška tekom 48 ur izroči poslanikom centralnih držav akreditivne listine.

»Kölnische Zeitung« poroča iz Carigrada: Nепrestano hujšanje četverozveze med grškim narodom ima očitno namen, izzvati sovražstvo proti vladarju ter odstraniti kralja Konstantina. O zanesljivosti armade si opazovalci niso edini. Zdi

se, da je znaten del višjih oficirjev kralju zvest; vladar je pri narodu priljubljen in zato se pač ne bo zlahka vdal. Kralj je izjavil poslanikom centralnih držav, da morajo ostati v Atenah.

Poročila iz Bukarešte pravijo: Grška vlada se ne upa storiti proti ententi nikakih dejanskih korakov. Grška armada bo ostala pasivna, naj se zgodi karkoli; pasivna tako napram četverozvezi, kakor napram centralnim državam. Venizelos je pridno na delu, da bi se polastil zopet vlade. V kratkem se bodo izvršile v grških vodilnih civilnih in vojaških krogih velike izpremembe.

Švicarski listi poročajo, da bo Gunarisova stranka v prvi seji grške zbornice stavila predlog, da naj vlada v interesu grške nevtiralnosti zahteva takojšen odhod vseh tujih čet z grškega ozemlja. Sofijska poročila pravijo, da bo grška vlada poslala ententi tozadevno noto že te dni.

»Nieuwe Courant« javlja iz Aten: Že mesec dni ni prispela v grška pristanišča niti ena ladja in tudi ne odplula. Od več sto ladij, ki so odplule, da pripeljejo živila, ni nobenih vesti.

Anglija in Francija ste nakazali pred desetimi dnevi grški vladi 20 milijonov frankov, baje kot odškodnino za mobilizacijske stroške. Vest, da tvori ta vrsta prvi obrok večjega grškega posojila na Francoskem, pa ni resnična. Tozadevna pogajanja so se razbila.

O kritičnih pojavih na Grškem poroča »Frankfurter Ztg.« iz Berlina: Predvsem bodo vojaški dogodki, ki se bodo v doglednem času odigravali pred Solunom, odločilno vplivali na razvoj položaja na Grškem. Pride čas, ko se dnevna poročila našega vrhovnega armadnega vodstva ne bodo več glasila: Na Balkanu nič novega.

Sofijske vesti, da so se Francozi in Angleži izkrcali pred Atenami — izmišljene.

Iz Aten poročajo: Sofijske vesti, da so se Francozi in Angleži izkrcali v Pireju in Faleronu, so izmišljene. Ravnotako tudi vesti o izkrcanju na otoku Ksanti. Življenje v Atenah je normalno. (Kakor poročajo sofijski brzojavci, so vse zveze med Sofijo in Atenami prekinjene in je že radi tega nemogoče, da bi se vedelo

v Sofiji, kaj se godi v Atenah. Op. ured.)

General Sarraill vrhovni poveljnik na Balkanu.

Iz Pariza poročajo: General Sarraill je bil imenovan za vrhovnega poveljnika vseh četverozveznih čet na Balkanu.

400.000 mož v Solunu?

Iz Carigrada poročajo: Aliiranci so spravili svoje galipolske čete večinoma v Solun in le deloma v Aleksandrijo. Francozi in Angleži nameravajo ojačiti solunsko posadko na 400.000 mož. Pred Solunom se nahaja 12 velikih angleških in francoskih vojni ladij ter 20 malih križark. Vse zveze med Solunom in Atenami so prekinjene.

Bolgarji so odločeni Grkom pomagati.

Iz Sofije poročajo: Postopanje četverozveze proti Grški vzbuja v Bolgariji ogorčenje. Francosko - angleške nasilnosti ponižujejo ves Balkan. Ker so vse zveze med Sofijo in Atenami pretrgane, se bolgarska vlada ne more pomeniti z Grško, kako ji naj pomaga. Zato bo Bolgarija skušala iz lastne iniciative preprečiti nadaljne nasilnosti entente. Tozadevno se nahaja bolgarska vlada v popolnem sporazumu s Turki.

Francozi utrjujejo Kavalo.

Preko Sofije poročajo iz Aten: Francozi so izkrcali v Kavali nove

čete ter mnogo vojnega materiala med drugim tudi 4 oklopne vlake. Pričeli so utrjevati okolico mesta. Prebivalstvo beži. Francoski oficirji pravijo, da bodo centralne čete Kavalo preje napadle kakor pa Solun.

Kravali pri volitvah v Romuniji.

Iz Bukarešte poročajo: V 5 volilnih okrajih so se vršile nadomestne volitve za romunsko zbornico. V Galacu in Caracalu je prišlo med intervencionisti in socialisti do kravalov. Streljalo se je z revolverji. V treh okrajih so bili izvoljeni liberalni kandidati, v Galacu je ožja volitev med intervencionistom Lukaczem in liberalnim kandidatom Petrovičem.

Ameriški vojaški konzul v Bukarešti.

Bukarešta, 18. januarja. (Kor. urad.) Vlada je privolila, da imenujejo Zedinjene države posebnega vojaškega atašea za Romunijo. Imenovanje se bo v najkrajšem času izvršilo.

Ententa kupuje žito v Romuniji.

Iz Bukarešte poročajo: Ententa je sklenila, nakupovati žito v Romuniji, da prepreči eksport romunskega žita v centralne države. V Bukarešti se je osnoval angleško - francoski sindikat za glavnicno 480 milijonov frankov, ki je sklenil, kupiti vse še proste žitne zaloge. Na angleški račun je bilo že kupljenih 80.000 vagonov žita, ki ostane do konca vojne v deželi.

Bombe na Ancono.

NAPAD NAŠIH HIDROPLANOV NA ANCONO.

Dunaj, 18. januarja. (Kor. urad.) Uradno se razglasi:

Dogodki na morju.

Dne 17. januarja popoldne je izvršila flotilja naših hidroplanov silen napad na Ancono, kjer so bili kolo-dvor, elektrarna in neka vojašnica od težkih bomb zadeti in zažgani. Zelo hudo streljanje štirih obrambnih topov ni imelo nikakega učinka. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana.

Brodovno poveljstvo.

TOPOVSKI BOJI NA ITALIJANSKI FRONTI.

Dunaj, 18. januarja. (Kor. urad.) Uradno se razglasi:

Italijansko bojišče.

Položaj je neizpremenjen. Ob fronti v Dolomitih, ob tolminskem mostišču in na Goriškem so se vršili mestoma živahnejši topovski boji. Odbili smo manjša sovražna podvzeta pred tem mostiščem in napad na naše pozicije na severnem pobočju gore Sv. Mihaela.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

LISTEK.

Zločin v Orcivalu.

Francoski spisal E. Gaborian. (Dalje.)

»Angelj, angelj, ki je bil z nebes poslan na zemljo, da osreči vse, ki pridejo ž njim v dotiko,« je patetično zaklical župan in zamahnil z rokama proti nebu. »Angelj, vam rečem. Reva! Kmalu boste videli njegovo truplo. To vam pa že zdaj povem, da po tem truplu ne boste spoznali njegove čara, zaradi katerega je veljala za eno kraljic lepote cele Francije.«

»Kako je pa bilo s premoženjem?« je hladnokrvno vprašal preiskovalni sodnik. »Ali sta bila bogata?«

»Seveda! Imela sta letnega dohodka nad stotisoč frankov. O, še dosti več kakor stotisoč frankov. Grof je namreč pred petimi ali šestimi leti prodal en del svojih posestev, ker se ni tako zanimal za kmetijstvo, kakor ubogi Sauresy. Za izkupiček je potem kupil državnih papirjev, ki seveda več neso, kakor posestva.«

»Ali sta bila grof in grofica že dolgo poročena?«

Župan Courtois se je krepko popraskal za ušesi. Na ta način je namreč najlaglje pomagal svojemu spominu.

»Od septembra lanskega leta; jaz sem ju sam poročil. Da, poročila sta se eno leto po smrti ubogega Sauvresyja.«

Preiskovalni sodnik, ki si je županove podatke sproti zapisoval, je naenkrat vtaknil svinčnik za uho in nekako presenečeno - ostro pogledal županu v obraz.

»Kdo je pa ta Sauvresy, ki ga imenujete ubogega?«

Oče Plantat, ki je nezadovoljen slonel ob zidu in grizel svoje nohte, kakor da ga vse to nič ne briga, kar se godi okrog njega, je zdaj naglo pristopil in hitro rekel:

»Gospod Sauvresy je bil prvi mož umorne grofice; moj častiti prijatelj gospod župan Courtois je to najbrž v naglici pozabil povedati.«

»O,« je skoro začel župan, tako neprijetna mu je bila opazka očeta Plantata. »Meni se zdi, da je to brez pomena z ozirom na nesrečo, ki je zadela to hišo...«

»Prosim!« ga je strogo prekinil preiskovalni sodnik. »Take posamičnosti se pač lahko neštudiranemu človeku zde brezpomembne, so pa

vendar lahko za sodno preiskavo največje važnosti.«

»O, brez pomena!« je zamrmral oče Plantat in se zaničljivo nasmešnil.

Preiskovalni sodnik je slišal te besede in obrniti se do očeta Plantata resno vprašal:

»Ali mar glode grofa Tremorela in njegove soproge niste tistega mnjenja, kakor gospod župan.«

»Živim zase, ne vidim nikogar in se ne brigam za nikogar,« je černo odgovoril oče Plantat. »Sploh mi ni nič mar, kakšna sta bila grof in njegova žena. Če se pa že...«

»Če se že govori o grofu in o grofici,« je zaklical župan Courtois, »potem je gotovo, da jaz lahko največ povem, kajti živel sem z njima v najboljšem prijateljstvu.«

»Potem pa ne znate jasno in točno povedati, kar veste,« je pikro odgovoril Plantat.

Preiskovalni sodnik se je vzravnal, izbočil je prsa in strogo uradno zahteval, naj pove oče Plantat, kar ve in misli o pokojnem grofu in o njegovi soprogi. Na veliko nevoljo župana Courtoisa se je oče Plantat takoj udal in v velikih potezah očrtal življenje grofa Tremorela in njegove žene.

Grofica Tremorel je bila hči ubožnega ljudskošolskega učitelja in ime ji je bilo Berta Lechailu. Ko je

bila stara osemnajst let, je slovela daleč naokrog za najlepše dekle, a resen snubec se vendar ni oglasil, kajti razen svoje lepote, svojih sinjih oči in bogatih las ni imela nikake dote. Berta se ni hotela slabo omožiti in odločila se je, da ostane samica in se posveti učiteljskemu stanu, ko se je vanjo zaljubil eden najbogatejših veleposelstnikov cellega departementa. Klemen Sauvresy je bil star kakih trideset let, ni imel ne starišev ne bližnjih sorodnikov in več stotisoč frankov letnega dohodka, največ iz svojih nezadolženih posestev. Lahko si je torej izbral ženo po svojem srcu, ne da bi vprašal za doto. Zasnubil je Berto in se mesec dni po snubitvi z njo poročil, na veliko nevoljo vseh »modrih glav,« ki kar niso mogle pojmiti, da si bogat ženin ne poišče bogate neveste.

Nekaj tednov po poroki so prišli vsakovrstni delavci na posestvo Valfenillu in so vse prenovili in preuredili. Več kakor stotisoč frankov je bilo izdanih za to preuredbo in za prenovitev graščine. Na to krasno posestvo sta prišla grof in njegova žena naravnost z ženitovanjskega potovanja. Ugačalo jima je prebivanje v gradu tako, da sta ostala sploh tu, na veliko veselje vseh, ki so bili z njima v stikih. V Parizu sta imela le majhno in skromno stanovanje.

Berta je bila kakor nalašč ustvarjena za ženo milijonarja. Ne da bi prišla le za trenotek v kako zadrego, se je iz zadolžilih sob v šolskem poslopju preselila v velearistokratsko graščino. Kadar je v luksurijskih dvoranh te graščine sprejemala odlične goste, se je vedla tako, kakor da se ni nikdar mudila v drugih krogih. Pri tem pa je ostala skromna in preprosta in prav zato so jo vsi ljudje radi imeli.

»Zdi se mi, da tudi jaz nisem nič drugega povedal,« je ujedljivo pripomnil župan Courtois, »in mislim, da res ni bilo treba...«

Preiskovalni sodnik je z energičnim zamahom svoje močne roke zapovedal županu, naj molči, na kar je oče Plantat nadaljeval svoje pripovedovanje.

»Tudi Sauvresyja so ljudje imeli radi. Bil je krepak mož, dobrosočen in poln vere v prijateljstvo in v ljubezen. Zato so ljudje splošno sodili, da bo njegovo zakonsko življenje jako srečno. Zakon je bil tudi res srečen. Berta je svojega moža oboževala in Sauvresy je bil v svojo ženo tako zaljubljen, da se je časih celo nekoliko osmešil. Živela sta, kakor živi le velika gospoda in sijajne priredbe so se kar vrstile druga za drugo.

(Dalje prihodnjik.)

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

16. januarja. V odseku Sarca - Adiza je poskušal dne 14. januarja po živahnem artiljerijskem delovanju sovražnih oddelkov, približati se našim pozicijam ob koncu doline di Gresta, bil pa je takoj odbit. Lastni oddelek je zasedel mali otok jezera Loppio. Sigurni ogenj naših topov je povzročil isti dan eksplozijo neke municijske zaloge sovražnika v prostoru Ombretta (gorenja Flajmska dolina) in je razpršil sovražno kolono na Rabeljski cesti (dolina Jezerničica). Na višinih severo - zapadno Gorice je sledil intenzivni kanonadi dne 14. januarja ponoči sovražni napad z ogromnimi silami na naše pozicije v odseku med potokom Pevmice in Oslavje. Prvič odbit, je sovražnik ponovil napad s še večjimi silami, s katerimi se mu je posrečilo, vdreti v eden naših jarkov v frontnem delu med koto 188 in Oslavjem. Zjutraj pa so naše čete pregnale z ljutim protinapadom sovražnika onostran Oslavja in so se zopet trdno polastile jarkov, vzhodno tega kraja. Vpleni smo orožja in municije in nekaj mož vjeli. Sovražni letalci so metali bombe na Feltre in Červinjan. Človeških žrtev ni, materialna škoda majhna.

Rim, 18. januarja. Agencija Stephani poroča: Včeraj ob 1. popoldne se je pojavilo pet sovražnih letal nad Ancono. Metala so bombe. Ena oseba je ubita, materialna škoda neznatna.

Italijanska ofenziva ustavljena?

Zeneva, 17. januarja. Iz italijanskih listov je razvidno, da je javno mnenje z ogorčenjem sprejelo naznanilo, da Cadorna ustavi svojo ofenzivo proti avstrijskim četam in da v najboljšem slučaju jih napade šele spomladi. Intervencionisti so razočarani, ker je izgubila Italija svojo igro tudi na Balkanu in bojišče se, da tudi v Albaniji ne bo mogla braniti svojih interesov. Tudi ta neuspeh pripisujejo šefu generalnega štaba, ki je odredel udeležbo na balkanski ekspediciji, češ, da na italijanski meji ne more pogrešati nobenega moža. Nekateri pričakujejo, da Cadorna pripravi ob Soči novo ofenzivo, ki bo dosedanje mnogo prekašala. »Gazzetta di Venezia«, to je oni list, ki je še pred kratkim naznanjal, da je padeč Gorice še vprašanje par dni, piše: Cadorna ima gotovo temeljite vzroke, da preide za sedaj k defenzivni taktiki.

Zamenjava na fronti.

Lugano, 18. januarja. Italijanska brzojavna agencija poroča iz Rima, da odpošlje Italija 300.000 mož novega letnika, ki so že izvežbani, na avstrijsko fronto, da odide del dose-daj tam se bojujočih vojakov v garnizijsko službo v južni Italiji.

Barzilajev govor.

V Boloniji je govoril minister Barzilai o polomu Srbije in Črne gore, ki da je bil neizogiben, zavezniki niso imeli nikakega skupnega balkanskega načrta, iluzija je bila, ako se je mislilo, da bo po porazu Srbije mogoče odvrtiti usodo Črne gore. »Žalostni epilog danes je bil že pred dolgim časom neizogibno sklenjen«. Barzilai je potem rekel: Pred desetimi leti sem zagotavljal v času, ko ni bilo mogoče videti bodočih dogodkov, da je potreba za nas, pozabiti, da je gospodarstvo na Adriji odvisno od posesti Trsta, Istre, dalmatinske obali in otokov, spravila nas do tega, da smo smatrali to gospodstvo identično s forti v Valoni in na Lovčenu. Vtiski sedanjih dni so posledica prejšnjega pretiravanja. Kot je in ostane pristanišče prve vrste, ki more avstrijsko mornarico močno ojačiti navzlic morebitnemu ogroženju z Lovčena. Z vrha Lovčena se vidi vojašnice v Kotoru. Ali tekem 16 mesecev vojne se ni nosrečilo na gori postavljeni artiljeriji srednjega kalibra (velikega kalibra ni mogoče spraviti gor), da bi jih bila poškodovala. Ako bi bila na razpolago sredstva za popolno rešitev Črne gore, za kar bi bilo potreba 200.000 do 300.000 mož s šestkrat tako močno silo, da bi bile ostale te sile v zvezi z domovino, bi bil Lovčen vendar padel v roke sovražnika, ali oborožen ali neoborožen... Barzilai je zopet zatrdil, da so sedanji dogodki neizogibna posledica napak časa, ki spada v preteklost. Končno se je potolažil, da raste spoznanje o potrebe ene fronte, ene vojne in skupne usode po bridkih izkušnjah... in kadar bodo sovražnika zapustili pomožni viri, potem je njegov propad neizogiben. Barzilai se zviša in tolazi z bodočnostjo, vidi pa se, kako ga teže težki udarci in iz njegovih govorov gleda temna bodočnost Italije. Barzilai je govoril tudi v Padovi.

Zakaj naj odpokliče Italija svoje čete iz Albanije?

»Secolo« zahteva, da naj Italija odpokliče svoje čete iz Albanije, in sicer utemeljuje svojo zahtevo tako: Načrt za balkanske operacije je določila četverozeza, da Francozi in Angleži podvržemo iz Soluna protiofenzivo, da bodo Grško zadržali, Rusija ima zadržati z obširno akcijo v Bukovini Romunijo, Italija pa ima zbrati in organizirati srbsko armado, da skupno s to in z Esad pašo vrže Avstrijce nazaj. Načrt se je izjalovil, zato svetuje »Secolo«, da je v interesu države, da Italija odpokliče svoje čete iz Albanije.

Italijanski transportni parniki pred Tarentom.

Bukarešta, 18. januarja. Kakor se poroča iz Rima, se zbirajo v pristanišču pred Tarentom številni italijanski transportni parniki.

Kaos v Italiji.

Lugano, 18. januarja. Iz Rima poročajo, da tam ne vedo, kaj bi storili, vse je zbegano in brez glave. Pripisuje se velika važnost posveto-vanju pod kraljevim predsedstvom, katero morda odloči, ali pride med Italijo in zavezniški do javnega spora ali ne. Računa se z izpremembami na vodilnih vojaških mestih in vsaj delno izpremembo v kabinetu.

Položaj v Italiji.

Budimpešta, 17. januarja. Poročevalce lista »A Vilag« poroča: General Brussatti je bil odpoklican s fronte in vržen v ječo, ker je osunjen veleizdajec. Brussatti je osebno prijatelj Giolittijev. Politični krogi trdijo, da je Sonnino končno prepričan Cadorno o potrebi napovedi vojne Nemčiji. Obenem se organizira med civilnim prebivalstvom sistematična gonja za vedno večje sovražstvo proti Nemčiji. Nekaj dni že beže v ekspresnih vlakih številni denarni aristokratje v Švico, ker nečejo podpisati vojnega posojila.

Radikalci proti Salandrovemu kabinetu.

Berolin, 18. januarja. »Lokalan-zeiger« poroča iz Lugana: Radikalni krogi v Italiji so jako razburjeni radi dogodkov v Črni gori: razburjenost se obrača v glavnem proti Salandrovemu kabinetu, katerega hočejo strmoglaviti in spraviti v kabinet radikalne, socialistične in republikanske elemente.

Razpoloženje v Italiji.

Curih, 18. januarja. »Tagesan-zeiger« poroča z italijanske meje: V italijanskih listih se nahajajo vsak dan vesti o aretacijah socialistov in drugih oseb, tudi vojakov, ker javno govorijo proti vojni. Po celi Italiji so razširjeni številni mirovni manifesti. Sicer se varajo maso prebivalstva Cadornova poročila, ali proti oficijalnemu sistemu se poraja struja, ki utegne narasti v mogočen naval proti vladi in armadnemu vodstvu.

Italijanski kmetje v vojni, italijanski mestni gospodje doma.

Kmečko društvo v provinci Reggio nell' Emilia se glasno pritožuje, da je mobilizacija vzela s kmetov vse dobre delavne moči in da je kmetovanje zbog tega na mnogih krajih popolnoma onemogočeno, po mestih pa je vsepolno ljudi oproščenih vojaške službe.

Vojno posojilo in Senat.

Curih, 18. januarja. Bančni konsorcij je sklenil z namenom, da povša udeležbo na vojnem posojilu, vsakemu, kdor podpiše posojilo, izročiti umetniško okrašen diplom s Salandrovim podpisom.

Pariz, 18. januarja. Istočasno s padanjem italijanskega menjalnega kurza od 88:50 na 86, kar razlagajo z velikimi ameriškimi vojnimi dobavami, je padla italijanska renta od 76:50 na 75.

Sonninove konference.

Sonnino je konfiriral 17. t. m. jako dolgo z Barrerom in italijanskim poslanikom v Cetinju s Squittijem. V Londonu pričakujejo poslanka Imperialija, ki ima nalogo posredovati, da se poravnajo divergenca v četverozezi.

Pomanjkanje premoga v Italiji.

Pariški listi priobčujejo brzojavke iz Milana in Londona, ki pričajo, da znaša prevoznina za premog iz Kardifa v Genovo 75 šterlingov za tono. Edini izhod bi bila državna zaplenitev vseh privatnih ladij in določitev stalnega tarifa, drugače bo italijanska industrija strahovito trpela.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Iz Rima poročajo, da se javna razsvetljava v vseh mestih, ki jo proizvaja premog, zmanjša za polovico. Železniška uprava je odredila

skrajno štedenje z lučjo po kolo-dvorih.

Revolucionar Cipriani je odložil svoj državnozbornski mandat, ker se nahaja v navzkrižju s svojimi socialističnimi volilci, ki so proti vojni.

Iz vojaškega skladišča v Savoni je bilo ukradenih 500 stotov žita. Deset ljudi so zaprli.

Zmagoviti konec novoletne bitke.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. januarja. (Kor. ur.) Uradno se razglasi:

Rusko bojišče.

Ker tudi včerajšnji dan ni prinesel nobenih posebnih dogodkov, je smatrati novoletno bitko v vzhodni Galiciji in ob besarabski meji, o kateri iz razumljivih vojaških vzrokov dnevna poročila niso mogla prinašati podrobnih poročil, kot končano. Naše orožje je na vseh točkah 130 km širokega bojišča odneslo popolno zmago. Naša nad vso hvalo vzvišena infanterija, nositeljica vseh odločilnih bitk, je razumno in spretno podpirana od artiljerije, obdržala vse pozicije proti pogosto večkratni premoči na več krajih. Velika novoletna bitka na severovzhodu Avstrije se je pričela dne 24. decembra lanskega leta ter je trajala, prekinjena le gotove dni, do 15. januarja, torej vsega skupaj 24 dni. Številni polki so stali v tem času po 17 dni v najsišnejšem boju. Ruska dnevna poročila, izpovedi vjetnikov in cela vrsta uradnih in poluradnih poročil iz Petrograda, potrjujejo, da je rusko armadno vodstvo z ofenzivo svoje južne armade zasledovalo velike vojaške in politične namene. Tem namenom so odgovarjale tudi mase ljudi, ki jih je sovražnik postavil proti naši fronti. Žrtvoval je, ne da bi bil dosegel kak uspeh, najmanj 70.000 mož mrtvih in ranjenih ter pustil skoraj 6000 bojevnikov kot vjetnike v naših rokah. Sestava čet pri novoletni zmagi kaže, da so udeležena vsa plemena Avstrije. Sovražnik zbira zopet ojačenja proti vzhodni Galiciji. Sicer na severovzhodu nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

NEMŠKO URADNO POROČILO

Berolin, 18. januarja. (Kor. ur.) Wolfsof urad poroča: Veliki glavni stan dne 18. januarja.

Vzhodno bojišče.

Pri Duenhoim (jugo - vzhodno od Rige) in južno od Vidisa se je posrečilo Rusom pod zaščito teme in snežnega zameta nenadoma napasti eks-

ZAPADNO BOJISCE.

LETALSKI BOJI NA NEMŠKI ZAPADNI FRONTI.

Berolin, 18. januarja. (Kor. ur.) Wolfsof urad poroča: Veliki glavni stan dne 18. januarja.

Zapadno bojišče.

Splošno je bilo streljanje na fronti pri večinoma jasnem vremenu živahnije. Lens so zopet živahno obstreljevali. Dva angleška aeroplana sta podlegla v zraku na boju pri Paschendaale in Dadizeele (v Flandriji). Od 4 letalcev so trije mrtvi. Eden naših letalcev je pri Medewichu (Molencwic) zbil neko francosko letalo. Voditelj in opazovalec sta mrtva.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

14. januarja popoldne. Slabotno delovanje artiljerije ponoči. Južno od Somme v odseku Lihons je napadla ena naših patrolj neko nemško patroljo, ki pa je zbežala ter zapustila 2 mrtva in enega ranjenega. V Champagni smo obstreljevali nemške čete v zveznih jarkih in strelskih jarkih ob holmih ob Mesnilu ter jih razpršili.

14. januarja zvečer. V Belgiji je provzročil ogenj naše artiljerije, namenjen na sovražna dela severno od Steenstraata, dve močni eksploziji. Severno od Aisne smo obstreljevali neki transport provijanta v odseku Chiwy, severovzhodno od Vaillyja. Južno od Berry au Bacu smo zažgali pri holmu 108 mino, ki je uničila minerska dela sovražnika. Med Argoni in Maaso so razdelali naši velikokaliberski topovi neko sovražno stražnico v okolici Forgesa.

Obubožani angleški zavezniški.

V tedniku »Azione Socialista« piše Bissolati glede na gospodarsko politiko italijanske vlade: Ali more vlada trpeti, da pomagamo k zmagi Angliji s pogojem, da pri vojni, ki traja leta, angleški zavezniški obubožajo? Cenzura ni črtala tega stavka.

ponirane nemške majhne pozicije in jih razdejati.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

15. januarja. Zapadna fronta. Nobene izpremembe. — Kavkazija. V Perziji na cesti v Kermanšak smo zasedli mesto Kengaver (50 kilometrov jugo - zapadno od Hamadana).

Ustavitev ruske ofenzive?

Iz Petrograda v Haag dospela poročila govore o skorajšnji ustavitvi ruske ofenzive ob besarabski meji, zlasti zato, ker dosedanja ofenziva ni imela zaželenega uspeha, da bi bila potegnila večje skupine avstro-ogrskih ali nemških čet z balkanske ali z zapadne fronte.

V romunskem časopisju je precej splošno razširjeno mnenje, da rusko časopisje ne bo moglo več dolgo zamolčati ruskih neuspehov v Galiciji in Bukovini. Nekaj navidezno nedolžnih namigavanj ruskega časopisja da sklepajo, da pričinja ruska vlada prebivalstvo že pripravljati na ta novi neuspeh ruskega orožja. Tako pišejo največji ruski listi, da je smatrati akcijo ruskega armadnega vodstva samo kot obrambno akcijo, veliki transporti ranjenecv v zaledju pa kažejo jasno silne izgube, ki jih je zahtevala ta akcija, ter podžigajo razburjenje itak že vznemirjenega prebivalstva.

Nemčija ponudila mir?

»Daily Express« pravi, da je japonski ministrski predsednik Okuma v razgovoru z japonskim sodelnikom lista »Advertiser« povedal, da je ponudila Nemčija Japonski in Rusiji mirovna pogajanja. List je mnenja, da sta obe državi ponudbo odklonili, ker se hočeta bojovati do konca.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Železniška proga Petrograd-Moskva bo do konca januarja zaprta za osebni promet, da se preskrbita obe glavni mesti z živili.

Pariški »Matin« poroča, da je car izjavil, da je Rusija odločena bojevati se do zadnjega moža in ententa sme zaupati na carja in njegovo vojsko.

15. januarja popoldne.

Noč je bila mirna. V Champagni je razbila naša artiljerija sovražne delavske skupine ter obstreljevala neki transport na cesti Auberive-Saint Souplet. V Argonih boji z granatami pri Vauquoisu. Z ostalih fronti ni poročati ničesar.

15. januarja zvečer. Precej ljut artiljerijski boj v Champagni, v Argonih in v Voevru. Sicer z vse fronte ni poročati nobenega važnega dogodka.

Belgijsko poročilo.

14. januarja. Artiljerijski boj, zlasti v centru belgijskega odseka. Boj z bombami se je v okolici Steenstraata zopet pričel.

15. januarja. Ob celi fronti belgijske armade se je artiljerijski dvojni zadnji noč ojačil. Ogenj belgijskih topov je na več točkah razpršil sovražno artiljerijo ter je posebno učinkoval pri nekem transportu, ki je odšel jugo - vzhodno od Mekema na cesti Ypres - Dixmuiden.

Enotnost in sloga v ententi.

»Avanti« pravi, da je treba pred vsem skrbeti zase, in potem šele za prijatelje, ter je mnenja, da ostale ententne države že ravnaajo tako. Anglija na primer je rekla, da se bojuje za Belgijo, poslala pa je samo malo mornarjev v Anverso. Anglija je zbirala vojsko, da bi pomagala Francoski, da prebije nemško fronto, velik del pa je poslala proti Dardanelam, da bi prehitela svojega zaveznika Rusijo. Francoska in Anglija sta se tresli za usodo uboge Srbije, poslali pa sta v Solun vojsko, ko je bilo prepozno. Tako napeljuje vsak vodo na svoj mlin. Enotnost in sloga sta pri ententi samo v brzojavnih čestitkah, ki si jih pošiljajo, in zmage more praznovati ententa samo tako dolgo, dokler pa dela marka. Sedanji spor kaže zopet, da je slova entente samo umetna in

se vsakokrat razsuje, kadar se do-taknejo nasprotni interesi.

Protj Angleški.

Zeneva, 18. januarja. Globok vtisk je napravila v Parizu vest, da hoče Italija slediti galipolskemu vzgladu in svoje čete iz Albanije odpoklicati, češ, da je daljši odpor mogoč samo z združenimi četami četverozeze, to pa je za sedaj nemogoče. Pariški radikalni listi pravijo, da nevolja v Italiji proti Angleški narašča vsled tega, ker Angleška toliko očita Italiji radi Črne gore, po drugi strani pa, ker je premog iz Angleške neznansko drag in se še draži, kar lahko uniči številne industrije v Italiji.

Francoska v denarnih stiskah.

Kako velika je denarna stiska na Francoskem kljub temu, da je imelo vojno posojilo baje zadovoljiv uspeh, izhaja iz tega, da je »Francoska banka« finančnemu ministru od 1. januarja sem zopet dala pred-ujsma 200 milijonov frankov.

S francosko-švicarske meje.

Te dni se bo pričelo poostreno nadziranje francosko-švicarske meje. Govori se celo v Ženovi, da se bo zaprla meja za potnike, ki name-ravajo iz Švice na Francosko.

Financijska obremenitev Anglije.

Angleški finančni list »Econo-mist« piše: Kaj misli storiti vlada z ozirom na to, da obremenjujejo za-veznikom dana posojila Anglijo vsako leto z svoto 50 milj. šterlingov? Kako se bo to plačalo, zlasti ker je penzijska lista za onemogle in za rodne padlih tako narasla in ker je odpadla vsled konkurence Ameri-ke in izgube odjemalcev industrija. List graja način bojevanja ter vpraša končno: Kdaj bomo vendar do-bili vlado, ki se bo učila iz izkušenj in delala pametno politiko?

Poostreje angleške blokade.

Iz Londona poročajo: V parla-mentu je bil storjen prav energičen poskus, prisiliti vlado k poostritvi blokade. Dalziel bo predlagal, da se določi dan za razgovor o vprašanju, zakaj preskrbuje Anglija Nemčijo še vedno z živili. »Daily Mail« zahteva te - le korake: 1. Blokada naj se po-stavi, kakor želi Amerika, na pravno podlago tako, da se proglasi vsa nemška obal za blokirano. Ne-vtralne države so se pomirile glede nemške vojne podmorskih čolnov ter s tem dale zaveznikom pravico, da izvedejo blokado v Vzhodnem morju s podmorskimi čolni; 2. tre-ba je revidirati listo konterbandne-ga blaga ter postaviti na listo vse predmete, ki morejo Nemčiji služiti ali pa so nemškega izvora, dasi so naloženi na nevtralne ladje.

TURSKA VOJNA.

TURŠKO URADNO POROČILO.

17. januarja. Fronta v Iraku. Nobenih bistvenih izpre-memb. Naša artiljerija je razdejala neki sovražni monitor, kateri je bila srečala v okolici Šejk Saída. — Kavkaška fronta. Naše čete se junaško branijo proti napadom nadmočnih sovražnih čet na naše pozicije med rekama Aras in Id ter zagotavljajo na ta način kljub trajnim silnim snežnim zmetom sodelo-vanje naših čet na krilih z našimi če-tami v centru. Druge fronte so neizpremenjene.

Vojna proti Egiptu.

»Petit Journal« pravi, da se bo vojne proti Egiptu udeležilo kakih 300.000 Turkov.

Japonsko brodovje za Sueški prekop.

Iz Kelmorajna poročajo, da je dobila neka japonska flotilja pove-lje, da odplove proti Sueškemu pre-kopu. »Kölnische Ztg.« pravi, da naj japonsko brodovje ščiti plovo v Sredozemskem morju ter se eventu-alno udeleži obrambe Sueškega prekopa. Za to so najbrže določene varovane križarke »Kasuga«, »To-kiva« in »Sitosa«. Obe zadnji kri-žarki sta že pred nekaj dnevi od-pluli z zapečatenimi povelji proti jugu.

Pruski deželni zbor.

se je v seji dne 18. t. m. bavil s cen-zuro in so se vsi govorniki pritože-vali zaradi poslovanja cenzure ter zahtevali, naj se dovolj časopisju razpravljati o vojnih ciljih Nemčije. Poslanec Stresemann je v imenu na-cionalnih liberalcev zahteval, da se poveča Nemčija. Konservativec Örtel je nekel, da bi bilo nemško ču-stvovanje žaljeno, če bi Rusija zopet dobila Kurlandijo ter rekel: Čim brezobzirnejše se vodi vojna, toliko bolj bo rasla pri nasprotnikih želja po sporazumljenju. — Za stranko desnice je izjavil poslanec Martin,

da želi velika večina nemškega naroda, naj ne bodo doprinešene žrtve brez sadov. — Socijalni demokrat Heine je dejal, da vojna ne sme izgubiti značaja obrambne vojne. — Ministerjalni ravnatelj dr. Lewald je izjavil, da je cenzura potrebno zlo in dostavil, da bo kmalu državne zboru predložil zakon, po katerem za strokovne organizacije ne bodo več veljale enake določbe, ki veljajo za politična društva. Zbornica je odklonila socijalnodemokratski predlog, naj se vlada pozove odpovedati obsedno stanje in dati časopisu popolno svobodo.

Razne politične vesti.

Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je nekaterim poslanecem povedal o vojni proti Italiji sledeče: Italija je dolgo premišljala, če naj nam napove vojno. Počkala je na karpatske boje, na našo pomladano vojno, na prebitje pri Gorlicah in šele potem šla nad nas. Seveda smo mislili, da nas napade Italija takoj z največjo silo, toda Italija ni bila dovolj pripravljena. Prvi veliki naval je izostal. Vodstvo italijanske armade je cele tri tedne odlašalo ofenzivo. Mi smo hoteli ob soški fronti samo zadržati sovražnika, misleč, da nas naskoči z največjo silo. To fronto smo smatrali samo za provizorično, a v prvih treh tednih smo imeli priložnost, da smo jo izdelali. V kamenitih puščavah se je dalo od danes do jutri zgraditi pozicije, varne pred bombami. Odlašanje Italijanov in njihova nezaščena pripravljenost, so nam dali možnost, da smo mogli ostati na svoji provizorični obrambni liniji, kjer zdaj že osem mesecev držimo postojanke.

Vojna s Črno goro. Dne 7. avgusta 1914 je Črna gora napovedala Avstro - Ogrski vojno, drugo jutro so se pričele sovražnosti. Izpočetka so Črnogorci vpadli v Hercegovino, bili pa so vedno pregnani. Dne 9. avgusta je obstreljevala naša križarka »Szigetvar« Bar in razbila brezlično postajo. Dne 26. oktobra 1914 prvo bombardiranje Lovčena; dne 11. decembra prvi avstrijski letalec nad Cetinjem. Dne 11. januarja 1915 so se vršili boji pri Trebinju. Sredi februarja so obstreljevale avstro - ogrske torpedovke francosko skladišče v Baru. Dne 6. in 7. julija je bila neka črnogorska brigada vzhodno od Trebinja poražena. Prve dni decembra 1915 so se pričele pravzaprav šele naše operacije proti Črni gori; dne 6. decembra so stale čete generala von Kövessa na cesti v Peč; dne 17. decembra je padlo Bjelopolje; dne 10. januarja 1916 so padle Berane; dne 10. januarja je bil Lovčen zavzet, pot prosta na Cetinje, ki je padlo dne 13. januarja 1916.

Kako dolgo bo še trajala vojna? Interesantni so izreki velikih državnikov, kako dolgo bo trajala vojna. Belgijski minister Vanderelde se je tozadevno izrazil napram nekemu časnikarju: Prepričan sem, da bodo Nemci zapustili Belgijo. Pred tremi meseci bi tega še ne bil verjel. Kdaj bo vojna končana, se ne upa soditi, pač pa je povedal mnenje treh vojskovodij. Joffre je mnenja, da bo vojna končana sredi januarja 1917. French pravi: V treh mesecih in Kitchener: V treh letih. Dostavil je: Kolikor vem, hranijo francoski generali svoje ljudi za veliko ofenzivo.

Juanškajevo cesarstvo. Iz Novega Jorka poročajo, da so Zedinjene države v nasprotju z Japonsko izrekle priznanje Juanškaja za cesarja.

Pismo iz Moravske.

Silvestrov večer! Kako veselo smo ga časih praznovali v »Mestnem domu«! V srcu veselje, na obrazih smeh, radostno prepevanje, rajanje do jutra! Da, bilo je časih. Zadnji dve leti, žal, ni več. Sedaj sem se poslovil od starega leta pri peči vaše hišice. Toplo, prijetno in domače je bilo. Zunaj je naletaval sneg v debelih kosmičih. Pokrajina, podobna našim: kot neke na Kranjskem, v ljubljani rojstni deželi, kjer so bili na sveti večer zbrani otroci z materjo pri jaslicah. Očeta in brate je vzela vojna. Morda zmrzujejo na Ruskem, morda gledajo smrti v oči v hrabrem boju z našim nekdanjim zaveznikom ob krvavi Soči. Poezija svetih večerov je za časa vojne marsikd izgubila. Koliko družinskih očetov jih praznuje že v drugič, da leč od svojih dragih — v tujini?

Take in podobne misli me obdajajo. V mislih se pogovarjam z domom, obujam spomine na minule čase. — Nenadoma me je zanesel veter iz »obljubljene« dežele Ogrov tu sem na severno Moravsko, tik pod Sudete, pod Pradedo (Altwater). Vtise, ki sem jih dobil za časa svoje-ga polletnega bivanja na Ogrskem,

sem že deloma opisal. Tam je bilo vsega v izobilju: kar bi srce poželelo, bi dobil. Ko smo pri nas doma že zdavnaj pozabili, kakšni so masleni kifeljčki, no, sploh kakšen je bel kruh, so tam jedli popolnoma bele-ga, z maslom in mlekom ter se sladkali z dobrotami, ki so že kdaj prej izginile iz štelaj ljubljanskih pekov. Tudi drugih živin ne manjka, le da je vse drago, kar je pač zasluga oderu-hov, ki ljudstvo izkoriščajo, kolikor morejo. No, pa teh je sedaj menda povsod dovolj. Temu vse krušne karte in vsi maksimalni tarifi ne od-pomorejo! Kdor ima dovolj denarja, živi sedaj prav tako dobro kot pred vojno; kdor je pa že prej stradal, sedaj nima nič jesti. Bridka resnica! — Govedine in prašičev na Ogrskem ne pogrešajo, a zlasti radi rede gosi. Spekularajo namreč: gosi pita jo s koruzo toliko časa, da od debelosti ne morejo več hoditi. Zakoljejo jih in poleg dobrega mesa dobe pri gosi do dva kilograma masti, da ni treba kupovati svinjske, ki jo jako drago prodajajo. Kratko povedano: sile jim tam ni. Nasprotno: kmalu bi človek ne vedel, da je vojska. Razložek sem videl med tu in tam, zato lahko pišem. — Na Moravskem je nekoliko drugače. Dasi — kakor znano — žitorodna dežela, ima vseeno malo moke. Krušne karte povsod, kruh pa kisel in komaj užiten. Še najlepše življenje je po vaseh. Jaje in mleka na razpolago, sočinja pa tudi ni do-biti. — Severna Moravska je pretežno industrijska dežela. Po mestih mrgoli tovarniških dimnikov. Mesta nemška, okoliške vasi docela češke. Ljudje so ljubezni, prijazni in vojaštvu strežejo, kolikor le mo-goče. Zaraditga se tudi naši sloven-ski goriški begunci počutijo tu do-bro. Mestne občine jako skrbje za aprovizacijo. Moravski Šumperk (Mährisch Schönberg) je na primer nakupil nad 200.000 jajc, da jih raz-meroma ceno (po 10 vin. komad) prodaja prebivalstvu. Na Morav-skem je lepo, človek se počuti dobro.

Iz domovine dobivam večidel žalostne novice. Smrtna kosa je za-čela pobirati tudi idrijske prijatelje. Kot srednješolci smo imeli o počit-nicah izredno veselje z dijaškim or-kestrom »Struno«! Prirejali smo koncerte, zabavne večere, ki so Idriščanom gotovo še v dobrem spo-minu. Po dokončanih študijah smo se razšli in si obljubili, da vsakega člana, ki bi umrl, pokopljeno z go-dbo. Ni še dolgo tega, a dvema pri-jateljema svoje obljube že nismo mogli izpolniti. Vinko Lapajne je drugič šel na bojišče in podlegel ranam v neki bolnišnici na jugu; Rajko Novak pa je padel oktobra v Voliniji. Oba sta bila naša vneta in zvesta člana. Časten jima spomin! Ostali člani skoro vsi služijo cesar-ja. Kapelnik Mirko Dežela je ran-jen, njegov brat Fran je že štiri mesece privezan na posteljo (težko ranjen pri Lublinu). In sedaj je prišla vrsta tudi name. Maršbataljon je pripravljen na Rusko. Moji vojski-so skoro izključno Rusini, sinovi na-roda, ki se mu je podobno godilo pred vojsko kot Slovincem. Kakšna usoda me čaka? Če bi mi bilo usojeno, da se ne vrnem več v svojo ljubljeno domovino, imam trdno pre-pričanje, da po končani vojski zasije Slovincem solnce, ki ga upra-vičeno zaslužijo. Dovolj je bilo žrtve na oltar domovine! — Vsa naša družba, petnajst bratov Čehov, Slovenec Šelj (iz Ajdovščine), Hrvat Mingotti (iz Bakra) in moja malenkost pojde hkratu v boj proti sovragu. V oktetu zapojemo:

Bobni bodo ropotali,
nam krvavi pot kazali,
takrat pa preljub' moj dom,
nate zadnjič mislil bom.

In potem še krepko: Eno de-vo le bom ljubil... Pri ti smo in ostanemo!

Ob slovesu želim najsrčnejše in najvselejše novo leto 1916 vsem Slovincem in Slovenkam, zlasti pa Vam, svojim prijateljem, pevcem in pev-kam! Srečno!

M. Š. 31. decembra 1915.

Zorko Prelovec.

Vesti iz primorskih dežel.

Na ukrepe deželnega odbora go-riškega je c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje s svojim odlokom z dne 27. decembra 1915, št. 37.948, odlo-čilo sledeče: Uvažuje navedene raz-loge, dovoljuje ministrstvo za uk in bogočastje, da tisti dijak, ki so se začasno sprejeli v šolskem letu 1915/16 na državno realko v Mari-boru in ki so bili obiskovali leta 1914/15 kako realko južnih krono-vin, ki na njej ni uvedena angleščina kot obvezen predmet, nadaljujejo v tekočem letu svoje študije na držav-ni realki v Mariboru po učnem na-

črtu, ki je veljal v njihovem učnem okraju na enakem zavodu z nem-škim učnim jezikom in da torej obdr-že kot obvezen predmet namesto an-gleščine slovenski, oziroma italijan-ski ali pa kak drug jezik, ki so se ga učili obligatno. Iz teh predmetov bo-do morali dotični dijaki polagati se-mestralne, oziroma letne izkušnje.

Posredovalnica za goriške be-gunce v Ljubljani. Tretji izkaz daro-valcev obleke: ga. Edo Orožen, so-proga c. kr. notarja, Kamnik; ga. Petris E., Ljubljana; ga. A. Košak, Bela cerkev; g. Franc Stanetič, Ba-novci; ga. Antonija Terpin, Štjak pri Komnu; ga. Marija Kolar, Trnovo; ga. Miklavčič Zalika, Sv. Križ pri Li-tiji; župni urad, Spodnja Idrija; ga. Ivana Berčič, Ambrus pri Zagradu; ga. Friderika Kotnik, Komen; gosp. Franc Sila, župnik v Sv. Ivanu pri Trstu; Marijina družba, Tržič, Go-renjsko; g. Jeglič, vodja II. mestne šole, Ljubljana.

Padel je na srbskem bojišču v mesecu oktobru, kakor se je izvede-lo iz nekega zanesljivega pisma, Ru-dolf Plesničar, posestnik pri Voglarjih v trnovski občini nad Go-rico. Star je bil okoli 40 let.

Lekarne v Gorici. Odprte so v Gorici še lekarne: Glinbich v Raba-tišču, Pontoni in Cristofoletti.

Pekov je v Gorici še sedem in sicer: Gril, Kofol, Škerjanec, Cotič, Gorjup, Legiša in Čehovin. Ti peče-jo kruh vsak dan in ga oddajajo aprovizacijski komisiji. Moko za pe-ko dobivajo različno, eden na pri-mer jo dobi štiri kvintale na dan in oddaja dnevno pet in pol kvintala kruha. Po tem bi se dalo presoditi, koliko je še ljudi v Gorici. Ugibajo, nekateri pravijo celo, da jih je sedaj do 10.000, kar pa je najbrže pretra-no. Drugi sodijo pa z gotovostjo, da jih je okoli pettisoč.

Velezidaje je obtožen Viktor grof Mestri, bivši župan v Medevi v Furlaniji. Sodišče je zaplenilo vse njegovo premično in nepremično premoženje.

Odlikovanje. Gospa Antonija dr. Slavikova, soproga gosp. dr. E. Slavika v Trstu, je odlikovana s srebrno častno kolajno Rdečega križa z vojno dekoracijo.

Častno svetinjo za 40letno zve-sto službovanje je dobil gosp. Ed-ward Dolenc, poštar v Trstu.

Umrl je v Trstu gosp. Fran Pe-trič, vpoškojen c. kr. poštni ekspe-dijent, star 76 let.

Popravek. V dopisu »Izza južno-zapadne fronte«, priobčenim včeraj, je od 10. do 13. vrste pravilno čitati: »Ob pol 2. popoldne se je prestolo-naslednik v velikem spremstvu av-tomobilov vrnil v K. (ne v Leoniš-šče), kar pa si je čitatelj mogel po-praviti že sam iz prvega stavka v dopisu, da se je Ni. Visokost prestolo-naslednik ob pol 10. zjutraj pripe-ljal v K.

Grozovita smrt cele družine v Cerknem.

Pretresljiva tragedija se je zgo-dila v noči od sobote na nedeljo v Cerknem na Goriškem. — Okoli ene ure zjutraj je alarmirala vojaška straža, da gori Bičkova hiša, oddaljena četr-t ure od Cerkna. Gasiti ni bilo mogoče in tako je pogorela hiša in hlev z vs-o živino do tal. Da ti bilo ostalo pri tem! Toda nesreča je zahtevala še drugih žrtve. — Ko so prihiteli prvi ljudje osamel hiši na pomoč, šli so takoj skozi odprta hišna vrata v spalnico in druge prostore, da rešijo domače. Vendar od domačin ni bilo sledu v celi hiši, kar je dopustilo domnevanje, posebno ker so bila hišna vrata odprta, da je družina — mati s šestimi otročiji v starosti od petih mesecev do 13 let — ubežala na prosto. Kmalu so bili tudi dolnenji prostori v ognju, proti kateremu se ni moglo boriti došlo ljudstvo in vojaštvo vsled pomanjkanja vode. Ko je plamen opravil svoje delo in je vojaška straža ostala ob pogorišču mikala je ista velika žerjavica, da bi si spekli krompirja. Da istega dobio, splozi se vojak skozi vežo do hrane v pritličju, nasproti hišnemu vhodu. Odpre hrambova vrata in ko potipa po tleh za krompirjem, začuti telo, ki je ležalo na tleh. Prihitijo še drugi in v svojo grozo najdejo v hramu mrtvo — zadušeno celo družino matere in šestih nedolžnih otročičev. Kako je prišla nesrečna dru-žina iz spalnice v hram, zakaj ni bežala na prosto, saj so bila hrambova vrata oddaljena le par korakov od odprtih hišnih vrat in zakaj se ni nihče oglasi-l v hramu, ko so prvi ljudje hiteli mimo istega v spalnico iskat nesreč-nikov — saj takrat so bili gotovo še vsi pri življenju? — Med tem se je dognalo, da je bilo v isti noči vlom-ljeno pri gorenjem, pet minut odda-ljenim sosedu, kjer je bila ukradena žepna ura in nekaj denarja ter je pri istotako oddaljenem spodnjem sosedu ravno ob polnoči zbijal neki človek ter klical »aufmachen!« — Jasno je bilo, da je moral biti ta človek vzrok nesreče pri Bičku in na splošno se sodi, da je hotel vlomiti tudi v to hišo. Gospodar hiše, Možgon po pri-

imku, se nahaja kakor vojak na fronti v Doljah pri Tolminu. — Zena se je pred nasilnim vlomcem — mogoče jih je bilo več — zbala in bežala z vsemi šestimi otroci v hram. Vlomilec je potem vlomil hišna vrata — naj-brže premetal in pokradel po navi-dezno prazni hiši ter potem isto, bo-diš namenoma ali po nesreči zažgal. — Družina je v največjem strahu bila popolnoma tiha v hramu, da je vlomilci ne zapazijo in ni niti slutila, da gori hiša nad njimi. Ko so jih prvo došli ljudje šli iskat mimo hramba v spalnico, so si gotovo mislili, da še vedno hodijo vlomilci po hiši ter se niso upali oglasiti. Kmalu nato je ogenj zajel spodnje prostore — nihče ni mogel več v hišo — nihče ven — in nesrečna družina se je zadušila v hramu, kjer je mislila, da je varna pred zločinci. — Grozovita je morala biti smrt nesrečnikov! Poznalo se jim je trpljenje sicer na lepih pa izmuče-nih od prsti zamazanih obrazih — oči široko odprta, usta odprta — samo mati je krčevita držala kos lesa v zobe. Štirje so ležali na tleh, dojenček zavrt in povezan v zibelko ter dva brata so ležali na krompirju, ki je bil na-ložen na odru v hramu. — Od cele nesrečne družine je ostal sam, še naj-srečnejši, oče, koji, še danes nič sluteč, brani domovino in — svojo družino v domačem kraju v fronti v Doljah. — Štirje otroci so hodili v šolo v Cerknem ter so bili med najmarljivej-šimi. — Pričela so se obsežna poiz-vedovanja po zločincih in danes, v torek, so zasledili v gorovju Drnova, nad pogorelo hišo vojaško oblečenega človeka, ki se je skrival v grmovju. Ker se ni hotel vdati, je vojak streljal na njega, nakož so ga s pomočjo do-mačinov obkolili in neranjenega pri-peljali k sodišču v Cerkno. Je bajde dezter, doma iz Zgornje Stajerske. Dasi je upravičen sum, da je on sto-rilec, do sedaj vendar še ni ničesar priznal, in je mogoče, da ta ni prvi zločinec ter ga je le nesrečno naključje privedlo v sum. K nesrečnemu do-godku je zanimivo priobčiti še sledeči dogodek. — V isti noči, ko se je dogodila opisana nesreča, je ugledni posestnik in sorodnik ponesrečenih tako hudo ječal v spanju, da ga je žena vzbudila, vprašavši ga, če ga rečna tako muči. Zanikal ji je njeno vprašanje ter je rekel, da je imel grozne sanje — da se mu je videlo, kako se zadušuje cela družina iz njegovega sorodstva. Zjutraj, ko je izvedel, da je pogorela hiša, je zahvalil Boga, da ni hujšega — kmalu na to pa so našli — nesrečno zadušeno družino.

Dnevne vesti.

Nemščina na Češkem. Češki namestnik grof Coudenhove je izdal ukaz, v katerem je rečeno: Služ-beni jezik deželnoknežjih, političnih in policijskih oblasti v notranji služ-bi in v obveščanju z drugimi držav-nimi organi, uradi in oblastmi je nemški. Prav sedanje vojne raz-mere so dokazale silno potrebo, dr-žati se brezpogojno te uredbe, ki je zgol v državnem interesu in se ne more smatrati za zapostavljenje ka-kega drugega jezika. Nadziralec prosim, naj pri inspekcijah in tudi sicer posvečajo pozornost rabi jezi-ka in mi takoj poročajo, če zapazijo kake nedostatke.

Padel je na srbskem bojišču knjigovodja trvdke Feliks Urbanc v Ljubljani, g. Albert Gaber, ki se je kot štabni narednik udeležil vojne. — Junaške smrti za domovino je padel na severnem bojišču pri Myszt-zowu 4. septembra 1915 gospod Ivan Cunder iz znane narodne rodbine na Ježici. Bodi jima ohranjen blag spomin!

Odlikovanje. Voditelj vojno-preskrbnega urada za Stajersko v Gradcu, državni poslanec Ferdinand vitez Pantz, je bil za svoje zaslu-gue odlikovan z oficirskim križcem Rdečega križa z vojno dekoracijo.

Prošnja kranjskih lovcev. Že večkrat smo čitali v »Slov. Narodu« pozive, naj bi se slovenskim vojakom pomagalo. V teh hudih časih, ko za-radi velike snežne odeje v goratih krajih, kjer smo mi, ni toliko bojev, ne vemo dostikrat, kaj bi počeli v strelskih jarkih. Koprimo po knji-gah, ki bi nas razvedrile. Slovenske družine imajo gotovo kaj že prečita-nih zabavnih knjig — nam na bojni črti bi bile v veliko veselje. Zato prosimo kranjski lovci rojake, naj nam z dopisiljavijo takih knjig olaj-šajo prebivanje ob ledenikih. Daro-vateljem bomo vsi zelo hvaležni. Po-šljejo se nam knjige posamezno na naslove: četovodja Valentin Dov-jak z Viča, Alojzij Sever iz Št. Vida, četovodja Franc Belec s Kamnika, Ivan Oblak z Viča, Franc Keller, Josip Krainin-ger, Ivan Goropcevič iz Do-brave, Ludovik Dvornik, Alojzij Kopina, Alojzij Križanec, Ivan Novak iz Ljubljane, Martin Ko-kalj od D. M. v Polju, Josip Ku-naver iz Ljubljane, Jakob Grim-

šičar iz Radovljice, Vid Pu-har iz Št. Vida nad Ljubljano, Leopold Paistar iz Ljubljane, Ivan Ve-lišček iz Šmartna, pri 7. lovskem polku, 2. voj. (Številke vojne pošte žal ne smemo navesti in ne vemo svetovati, kako naj se napravi na-slov.)

Kdo vé, kje se nahaja Ferdi-nand Erzetič iz Brez pri Kožba-ni na Primorskem. Sel je od doma 20. maja l. l. kot voznik z dvema vo-loma in z vozom v Krmini. Za poro-čila prosi Franc Erzetič, k. u. k. Etappenassistent, 13. Kompagnie, Ce-lovec.

Kdo vé kaj? France Ko-vačič, pismonoša, po domače »Mežnar«, pošta Sv. Lucija ob So-či, Goriško, išče svojega sina, ki že od 21. julija 1915 nič zanj ne vé. Jo-žef Kovačiča, k. u. k. Lir. Nr. 27, 3. Komp., 2. Zug, 58 Gb. Brigade. Bojeval se je na italijanskem boji-šču. Kdor bi kaj vedel o njem nje-govih tovariših ali prijateljev, se v-ljudno prosi, da sporoči na naslov: Franc Kovačič, pismonoša (be-gunec). Bled, Kranjsko.

Vzgleden dobrotnik bolnim vojakom je gosp. Anton Tonejč, lastnik kavarne »Evrope«, ki je iz-ročil garnizijskemu šefu-zdravniku dr. Geduldigerju 5000 cigaret, kate-re je dal napraviti, da jih porazdeli med ranjence in bolnike po ljubljanskih vojaških bolnicah. Gospod To-nejč, ki je že mnogo storil za bolne in ranjene vojake, zasluži javno za-hvalo.

Dobava lesa za puškina ko-pita. Pri nakupu lesa za puškina ko-pita, to je orehovega, črešnjevega in pravega kostanjevega lesa, so dolo-čene naslednje maksimalne cene: Za orehov les 5 do 6 K, za črešnjev les 2 K 50 v do 3 K in za kostanjev les 2 K 50 v do 3 K za 100 kg. — Vse pošiljave lesa za puškina ko-pita za A. Z. D. na Dunaju se odslej naslavljaajo v Purkersdorf pri Du-naju.

Slaščičarji pri trgovinskem ministru. Državna zveza slaščičar-jev je poslala posebno deputacijo k trgovinskemu ministrstvu prositi, naj vlada premeni izdane odredbe glede peke slaščic. Minister je izjavil, da v sedanjih razmerah tej prošnji ne more ugoditi.

Društvo slovenskih častnikar-jev bo imelo svoj redni letni občni zbor dne 3. februarja 1915 ob 5. uri popoldne v uredniških prostorih »Slov. Naroda« po običajnem vzpo-redu. Če bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drug občni zbor.

Na sestanku kmetijskih učiteljev v Ljubljani, ki se je vršil dne 12. januarja v hotelu »Union«, se je po poročilu o društvenih zadevah razpravljalo o izboljšanju kmetijske-ga pouka po deželi. Udeleženci so prišli do zaključka, da je treba tudi v bodoče prirejati potna predavanja in kmetijske tečaje. Pri popotnih predavanjih naj se jemljejo po mož-nosti podrobna kmetijska vprašanja, ki so aktualne važnosti, in naj se snov do dobrega obdela s posebnim ozirom na razmere in potrebe dotič-nega kraja. Tudi naj se za potna predavanja sestavi načrt za celo deželo, ki naj se objavi v »Kmeto-valcu«. Popotni učitelji morajo imeti priliko, da pridejo vsaj enkrat na leto v posamezne kraje svojega oko-liša in se kaže čim dalje bolj potre-ba, da dobimo za posamezne okraje usposobljene strokovne moči. Kme-tijski tečaji, ki trpe po en dan ali tudi dlje, naj obdelujejo le posamez-ne kmetijske stroke in naj se prire-jajo po krajih, kjer je prilika ugodna tudi za praktični pouk. Tudi je po dosedanjih izkušnjah potreba, da se za te tečaje zagotovi primerna ude-ležba, kar se da na ta način doseči, da se tečaji dosti zgodaj objavijo in da se kmetovalci za udeležbo prej pri-glasijo. Kmetijski tečaji naj se vrše v krajih, kjer je treba bolj obširnega in s praktičnimi demonstracijami podprtega pouka. Tudi za kmetijske tečaje je treba, da se sestavi pro-gram, ki naj se objavi v »Kmeto-valcu« z navedbo kraja, časa in učne tvarine.

Umrla je v Ljubljani na Za-loški cesti št. 13 gospa Uršula Ko-bau, roj. Dolenc, v visoki staro-sti 76. let. Pogreb je jutri ob 2. po-poldne. Prizadetim naše sožalje!

Konjske komate krađeto nezna-ni tatovi. Tako je bil ukraden komat krčmarju Iv. Plankarju v Ljubljani, Mariji Lovrič iz Štepanje vasi in Ma-riji Pogačar v Spodnji Hrušici.

Ponočni napad. Jakoba Ovna, posestnikovega sina v Strahomerv-sta napadla ponoči dva fanta in ga pretepla. Oven ima več poškodb. Posrečilo se mu je bilo vbežati v neko hišo, kjer je bil varen pred na-padalci.

V vojaško službovanje zopet vpo-klicana družabnika trvdke Ciuha & Jesih, »Pod Tranco« vzljudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter

se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Rnjževnost.

— **«Slovenski Trgovski Vestnik».** Prva številka novega letnika tega izbornega strokovnega glasila ima naslednjo vsebino: 1. V. Z.: Gospodarsko leto 1915. 2. Praktične stvari iz železniškega prometa. 3. Pristojbine od zavarovalnih in prekrbovalnih pogodb. 4. H. Sevar: Iz blagovnega znanstva. 5. Just Piščanec: Carinstvo. 6. Raznoterosti. Računski zaključek med vojno. — Nedeljski počitek v trgovskih obratih. — Podaljšanje rokov pri penzijskem zavarovanju nastavlencev. — Zglaševalna dolžnost predmetov iz svinca. — Zglaševalna dolžnost strojev z gonilno silo. — Razveljavljanje dobavnih pogodb o špirituozi. — Cene moke. — Dobivanje svinjske masti, svinjske slanin, klobas in pripravljene svinjskega mesa iz dežel ograde krone. — Stoletnica avstro-ogrsko banke. — Naši trgovski odnosi do Balkana in orijenta. — Nova Srbija in njen gospodarski pomen. — Balkanski vlaki. — Maksimalne cene za moko v prodaji na drobno na Stajerskem. — Nove maksimalne cene za seno. — Kako delajmo koruzni kruh. — Najvišje cene za svinjsko mast in svinjsko slanino. — Zglaševalna dolžnost usnja in kože. — Brizganje sodavice v pivo je kaznivo. 7. Društvene vesti.

— **«Carnolia».** Ta izvestja »Muzejskega društva za Kranjsko« imajo v 6. letniku 4. zvezka naslednjo vsebino: Dr. Jos. Mantuani, Narodopisne študije. — Bergdirektion Idria, Die dritte Okkupation Idrias durch die Francozen im Jahre 1809. — Dr. Janko Ponebšek, Naše ujeđe. — Alphons Paulin, Ueber einige für Krain neue oder seltene Pflanzen und die Formationen ihrer Standorte. — Referati. Gruden dr. Josip, Starine železnih in salajskih Slovenov. (Mantuani.) Jahrbuch des hydrographischen Zentralbureaus im k. k. Ministerium für öffentliche Arbeiten. (F. S.) Dvorsky Dr. V., Studie ku geografii slovenských sidel. I. Trento. (F. S.) Seidl Ferd., Die in Krain und Görz-Gradišca 1912 und 1913 beobachteten Beben. (Dr. Gv. Sajovic.) Regen J., Untersuchungen über die Stridulation und das Gehör von Thamnion apterus. Dr. Janko Šleibinger, Biografski seznam. — Zapiski. Dr. Gv. Sajovic, Julij Glowacki. Dr. Franjo Bučar, Ivan Ungnad in jugoslovenska tiskara u Tübingenu. M. A. Baron Zois, Ein Goldmedaillon des Kaisers Domitian. Dr. Gv. Sajovic, Podor skalovja v Kokrski debri pri Kranju. — Društveni vestnik. † Fran Dobovšek. Dr. Ana Schiffrer †. Društvenim udom. Sotrudnikom »Carnolia«. Dijaška čitalnica. Novi udje. Umrlj udje. — Podo b e. Brdce in rak. Tkalka pri delu. Srednjeveška dama pri brdru na stojalih. Tkalka ob statvah in z brdrem v roki. † Briolog Julij Glowacki. Kokrski debar v Pečeh pri Kranju. Shem. prerez Kokrske debri v Pečeh pri Kranju. Podor skalovja v Lajhu pri Kranju leta 1881. Podor skalovja v Pečeh pri Kranju leta 1915. † Preparator Fran Dobovšek.

Razne stvari.

* Člani naše cesarske hiše na bojišču. Z avstrijskimi narodi so pohiteli ob izbruhu svetovne vojne tudi mnogi člani naše cesarske hiše na bojišče, drugi zopet so se z veliko verno postavili na čelo organizacij patriotičnega pomožnega dela za fronto. Znano je, s kolikim samozatajevanjem je ostal cesar, skozi in skozi vojak, na Dunaju. Navzlic visoki starosti bi bil najraje pohitel k svojim armadam, da mu zdravnik niso zakalici svojega veta, kateremu se je cesar vdal. V duhu pa je Nj. Veličanstvo neprestano pri svojih četah in od ranega jutra do večera z največjo pazljivostjo zasleduje podrobna poročila, ki mu jih pošilja vrhovni poveljnik nadvojvoda Friderik z bojišča. Feldmaršal Friderik, slavni potomec slavne vojvodje nadvojvoda Karla, je cesarjev namestnik pri armadi. Njegove vrline so se opetovano pokazale in najlepše spricavale mu daje pač njegovo vojaštvo samo, ki mu je za vso njegovo neprestano brigo, njegovo dobrohotnost in njegovo skrb nadelo ime »očeta vojakov«. V najožji zvezi s svojimi armadami pa je cesar po osebi prestolonaslednika nadvojvoda Karla Franca Jožefa. Bodoči vladar potuje neprestano od fronte do fronte, opazuje in nadzira najspretnije jarke, pregledava važne etapne institucije in spoznava tako vse dežele in narode monarhije. Priljubljen pri vojaki, kakor pač morda nobeden princ na svetu, občuje Karel Franc Jožef z visokimi častniki in priprostim vojakom in prihaja potem pred cesarja

s svojimi iz neposrednih vtisov izvirajočimi poročili. Kot vojskovodja se odlikuje nadvojvoda Josip Ferdinand, slaven po svojih uspehih pri Komarovi in ob Hučvi. Posebno hvalo je dolžna armada in cela monarhija nadvojvodi Leopoldu Salvatorju, ki je kot generalni nadzornik artiljerije posvečal našemu topništvu največjo brigo ter vse storil za njega napredek. Z njegovim imenom bo združena slava avstrijskih »gromovnikov«. Nadvojvoda Peter Ferdinand je krenil na bojišče kot zapovednik dunajske divizije ter se je na severni fronti opetovano odlikoval. Nadvojvoda Josip se je najprvo udeležil prve ofenzive proti Srbiji, pozneje se je boril ob Dukli in danes je zborni poveljnik na eni izmed najslavnejših točk naše fronte. Z lovorjevim vencem zmagovalja je ovenčan generaloberst nadvojvoda Evgen, vrhovni poveljnik jugozapadnih čet, katerega viteška postava je pravi tip zmagovalnega vojščaka. Izmed mlajših nadvojvod se nahajajo nadalje še na fronti: Karel Albreht kot častnik generalnega štaba; Maks, ki je odšel na bojišče kot praporščak ter se hrabro in brezobzirno udeležuje krvavih bojev; nadalje nadvojvoda Leon in Viljem, Fran Karel Salvator, Hubert Salvator, Josip Fran in Albreht. Ogromno organizacijo »Rečnega križa« vodi nadvojvoda Fran Salvator, kot generalni nadzornik prostovoljne sanitetske službe. O njegovem delu govoriti, bi se reklo, nositi vodo v morje. Vojni oskrbi je posveti vse svoje sile nadvojvoda Karel Štefan. Znano je tudi, koliko princezinj iz naše cesarske hiše se je posvetilo vojni službi — avstrijske nadvojvodinje podpirajo in vodijo nebroj dobroteljskih in humanitarnih organizacij za našo armado, vidni pa jih tudi, kako se posvečajo usmiljenemu delu v bolnišnicah samih, kjer z isto ljubeznijo strežejo priprostemu vojakom kakor visokemu generalu. V sedanjih svetovni vojni daje cesarska hiša avstrijskim narodom vzgled patriotične požrtvovalnosti in jih tako vzpodbuja k vztrajnosti in zaupanju v končno slavno zmago.

* **Meso severnih jelenov** so začeli prodajati na Dunaju. Meso je drago ter stane do 8 kron kilogram.

* **Ustavljen češki časopis.** Nekdanji urednik ustavljenega praškega »Casa«, dr. Herben, je izdal nekaj mesecev sem literaren list »Novina«. Zdjaj je tudi ta ustavljen.

* **Knezonaškoski olomuški.** Kapitel v Olovcu je izvolil za olomuškega knezonaškofa dosedanega praškega knezonaškofa kardinala barona Skrbenskega.

* **Rodbinska drama.** Mestni tržni komisar v Debrecinu, Laszlo, je iz žalosti zaradi smrti svoje žene zaklal svojo, pet in deset let stara sina in potem še samega sebe umoril.

* **Justica v okupirani Srbiji.** Ogrska vlada je imenovala predsednika sodišča v Novem Sadu, Desiderja Csasza, za justičnega šefa v okupirani Srbiji.

* **Državni poslanec Breiter,** ki so ga Rusi odpeljali iz Lvova, je bil doslej zaprt v Kijevu. Član dume, Savenko, je izposloval, da je bil Breiter izpuščen iz zapora in da sme zdaj svobodno živeti v Kijevu.

* **V sodni dvorani aretovan.** Pri praškem domobranskem divizijskem sodišču je bila obravnavana proti gostilničarju in posestniku Antonu Vaneku iz Dobrikove zaradi žaljenja Veličanstva. Obdolženec je pojasnil, da je bil iz hudobije in maščevalnosti ovaden. Ker se je izkazalo kot resnično, je bil Vanek oproščen, pač pa je bil glavna priča, kamnosek Tomaž Kohvun takoj v sodni dvorani aretovan in izročen sodišču, ker je krivično priča.

* **Vzor poštenjaka.** Lansko jesen, tik predno so Rusi prišli v Lvov, se je neki lvovski advokat v vsi naglici pripravil za beg. Spravil je v ročni kovčeg 100.000 kron gotovega denarja, za pol milijona menic, več važnih listin in vse dragocenosti svoje žene. Na kolodvoru je kovčeg izročil nekemu dečku, češ, naj mu ga nekaj trenutkov drži, a deček je izginil in odvetnik se je pa odpeljal. Zdjaj se je odvetnik vrnil v Lvov in tam mu je železniški delavec Jurij Sempovič povedal, da je lani videl, kako je deček z izročnim mu kovčgom pobegnil, da je hitel za njim in mu kovčeg vzel. Ta delavec in njegova žena sta ves čas čuvala kovčeg in ga zdaj vrnila odvetniku.

* **Pribežališča premaganih vladarjev.** Zgodovina pozna dosti slučajev, da so morali v vojni premagani vladarji bežati iz svojih rezidenc ali iz svojih dežel. Našli so vedno kako pribežališče. Ko je bil premagan hanoverski kralj, je pribežal na Dunaj, ko je bil premagan toskanski veliki vojvoda, je pribežal v Solnograd. Sedaj je moral srbski kralj zapustiti svojo deželo in bo prebival v Caserti blizu Neapolja, v graščini, ki jo je sezidal nekdanji neapoljski kralj. Graščina je znamenita in sijajna. Prvemu Napoleonu se je slab-

še godilo. Na otoku Sv. Helene je moral prebivati v majhni, napol podrti hiši, ki je bila nekaj pristava in v kateri je bilo za premaganega cesarja in njegove spremljevalce le pet sob na razpolaganje. Tretji Napoleon se je dolgo potikal po svetu, predno si je pridobil cesarsko krono. Živel je največ v graščini Arenenberg v Švici, a ko je izgubil cesarsko krono in prišel v nemško vjetništvo, je živel na graščini Wilhelmshöhe pri Kasselu, po končani nemško-francoski vojni pa na graščini Camden House pri Chislehurstu na Angleškem. Sultan Abdul Hamid, ki ga je mladoturška revolucija pahnila s prestola, je bil najprej interniran v vili Allantini pri Solunu, pozneje pa so ga prepeljali nazaj v Carigrad, kjer živi baje še zdaj.

* **Zasluzki Amerike.** Odkar je vojna, je opetovano citati jako ostre pritožbe, da gre denar kar na debelo iz Evrope v Ameriko. Če je to treba z avstrijsko-nemškega stališča obžalovati, je pa drugo vprašanje. Denar iz Evrope pošiljajo namreč v Ameriko ravno tiste države, s katerima imata Avstrija in Nemčija vojno. Gre pa mnogo denarja v Ameriko. To priča ameriški izkaz o uvozu in o izvozu v času od 30. junija 1914. do 30. junija 1915. V tem času je silno nazadoval ameriški izvoz v Nemčijo, v Kitajsko, v Turčijo, v Avstrijo, na Japonsko in v Kanado, nasprotno pa je mogočno narasel v nekatere druge države. Leto pred vojno je Amerika vpeljala na Dansko za 16 milijonov dolarjev blaga, med vojno pa za 80 milijonov, na Francosko pred vojno za 160 milijonov dolarjev, med vojno za 369 milijonov, na Angleško pred vojno za 594, med vojno za 982 milijonov, v Italijo pred vojno za 74, med vojno za 185 milijonov, v Avstrijo pred vojno 35 milijonov, med vojno 1 milijon. V tem, ko je tako pridobila Amerika, so evropske države imele še v drugem oziru veliko izgubo. Njih lastni izvoz v Ameriko se je namreč zelo skrčil, ker delajo skoro vse tovarne za armade. Obelodanjen uradni izkaz je dalje še priča, da je Amerika danes največja izvozna država. Angleška, ki je bila prej prva, se je morala umakniti na drugo mesto, kajti do 30. junija 1915 se jo njen izvoz že skrčil za celih 30%. Amerika pa ni morda v prvi vrsti izvažala vojne potrebščine, marveč živila. Izvozila je pač tudi mnogo vojnih potrebščin, ali ker je na drugi strani ponehal izvoz kmetijskih in drugih mirovnih namenom služućih strojev, se to izravna. Spričo takih zaslužkov, kakor jih imajo v Ameriki sedaj kmetijstvo, trgovina ter industrija, se pač ni čuditi, da se Amerikanci kar nič ne potegujejo za to, da bi bil kmalu konec evropske vojne.

* **V ruskem glavnem stanu.** »Boston Herald« objavila poročilo poročevalca amerikske »Associated Press«, ki je obiskal ruski glavni stan. Svoj obisk opisuje poročevalec tako-le: V beli dvonadstropni hiši v mestu z 40.000 prebivalci, ki pa je na zunaj bolj vas kot mesto, se nahaja sedaj ruski generalni štab. V tem otožnem mestu stanuje tudi car kot vrhovni poveljnik ruske armade. Ker je od tukaj še več ur vožnje z železnico na fronto, je rusko armadno vodstvo v neprestanem telefoničnem in brzojavnem stiku z vsako posamezno postojanko na celi več kot tisoč milj dolgi bojni črti. V belem poslopju, ki služi v mirnem času za mestno hišo, se sedaj sestavljajo uradna poročila, ki se po brzojavnih žicah raznesejo po vsem svetu. Načelnik generalnega štaba, general Mihael Aleksijev, je miren mož star 60 let. Na vprašanje, kaj dela celi dan, je skromno in mirno odgovoril, da se od časa, kar je car vrhovni poveljnik ruskih čet, smatra on za podrejenega častnika, katerega delo menda nikogar ne bo zanimalo. Obiskovalec glavnega stanu je v mestu našel le malo, kar bi ga bilo zanimalo. Hoteli in gostilne, pri katerih se še sicer marsikaj pogreša, so polni častnikov in vojašča, in le na vojaško povelje je še mogoče dobiti prenočišče. Mesto je prenapolnjeno z begunci iz krajev, ki jih je zasedel sovražnik. Po cestah je globoko v noč vse polno ljudi. Splošno se dozdeva, kakor da bi mestece ozivel še le po noči. Dopoldan so celo vse mestne trgovine zaprte. Prastari izvoščeki s svojimi suhim mrhami napravijo prestrašeni prostor, če pridrvi po raztrganem tlaku vojaški avtomobil. Le okrog bele mestne hiše vlada najgloblji mir. Poslopje glavnega stana je obkroženo z mnogimi tajniki in javnimi stražami in nihče ne sme prej vstopiti, dokler se ga strogo ne zaslisi. Legitimacijo je tre ba oddati pri straži, toda še le po prav strogi preiskavi se da potrebnost dovoljenje. Mnogo časa se mi ni dovolilo, tako pripoveduje poročevalec. Dvakrat sem imel priliko, da sem lahko govoril v glavnem stanu,

in sicer dopoldne ob 10. uri in zvečer ob 10. uri. Obkrat sem govoril s istim častnikom, iz česar sklepam, da imajo ruski častniki določene dolge uradne ure. V mestu vlada med begunci velika revščina. Čakalnice na kolodvorih so vsako noč polne trudnih potnikov. Stari možje, ženske in otroci ležijo tu vse križem tako na gosto, da je komaj toliko prostora, da morejo ljudje k vlakom. S kolodvora se vidi v daljavi v velikih taboriščih plapolati ogenj. Tam tabori na stotine in stotine beguncev v sirovih lesenih barakah, ki so le za in mrzel veter.

Vr VI 654/15-15

243

V imenu Njeg. Veličanstva cesarja!

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani je pod predsedništvom c. kr. višje deželne sodnije svetnika Vedernjaka, v navzočnosti c. kr. deželne sodnije svetnikov Milčinskega in Regallyja in c. kr. sodnika v. pl. Ohma kakor sodnikov in pr. pr. Miška kakor zapisnikarja na obtožbo c. kr. državnega pravdnika kakor javnega obtožitelja z dne 25. oktobra 1915, opr. št. St 1210/15-2, zoper

Josipa Brinška

zavoljo pregreška po § 14 št. 2 cesarske naredbe z dne 7. avgusta 1915, št. 228 drž. zak., danes po dognani glavni razpravi, določeni vsled naredbe z dne 10. novembra 1915, opr. št. Vr VI 654/15-11, v navzočnosti c. kr. državnega pravdnika dr. Neupergerja kakor javnega obtožitelja, prostega obtoženca Josipa Brinška, zagovornika dr. Tomšiča, po predlogu obtožitelja, da se obtoženca obsodi v smislu obtožbe, razsodilo tako - le:

Josip Brinšek, rojen dne 15. oktobra 1880 v Trnovem, pristojen v Trnovu, katol., vdovec, trgovec v Trnovem, predkaznovan,

je kriv,

da je — že enkrat kaznovan radi draženja — tekom meseca oktobra 1915 v Trnovem, izrabljajoč vsled vojne nastale izvanredne razmere, terjal v trgovini za petrolej, torej za nepogrešljivo potrebščino, očitno čezmerno ceno.

Zakrivil je s tem pregrešek po § 14 št. 2 cesarske naredbe z dne 7. avgusta 1915, št. 228 drž. zak. in se obsodi po istem paragrafu z uporabo § 260 b) kaz. zak. na 2 dni strogega zaporu, poostrenega z 1 postom in na denarno kazen 500 kron, v slučaju neizterljivosti iste v nadaljnjih 50 dni v zapor in po § 389 kaz. pr. r. na plačilo kazenskih stroškov. Po § 19 cit. cesarskega ukaza se bo sodba objavila na stroške obtoženca v dnevnikih »Slovenec« in »Slovenski Narod«.

V Ljubljani, dne 20. novembra 1915.

Vedernjak.

Pojasnilo.*)

Z ozirom na naznanilo, objavljeno v Vašem časopisu v več številkah, naznanja g. Miha Omahen, mlajši v Višnji-gori, da je **samo on** pooblaščen od zveze avstrijskih predlicev v Trautenuau, nakupovati predvno na Kranjskem in nobeden drugi, kar je bilo pred kratkem **napačno objavljeno**, popravljam resnici na ljubo sledeče:

Ni res, da bi bilo pred nekaj časa radi nakupovanja predvna v časopisih kaj napačno objavljeno, res je pa da je bilo taisto sporočilo v listih popolnoma pravilno, ker sem bil za nakupovanje predvna, od centralne zveze avstr. predlicev v Trautenuau jaz prvi imenovan in sicer z dekretom z dne 8/10. pr. l. kar je razglasilo čisto pravilno sl. c. kr. okrajno glavarstvo v Litiji.

Šele potem, ko sem jaz nakupovanje prostovoljno odložil, ker mi pogoji nakupovanja niso ugajali, dobil je zastopstvo g. Miha Omahen, mlajši.

Ako pa plačuje predvno predpisanih maksimalnih cenah, se bode pa že dognalo.

Z odličnim spoštovanjem

Miha Omahen nasl.

F. S. Skrabar,

Vidnjagora.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za vdove v vojski padlih vrlih slovenskih junakov: Adolf Mladič, linijski kapitan na Nj. Vel. ladiji »Cesar Franc Jožef« l. c. 100 kron, mesto venca na grob njegovemu umrlemu prijatelju Pipsu Pleiweissu:

za »Zavod za vojni oslepele vojakov«: Omizje pri ge. Anžičevi na Poljanski cesti št. 68, 10 K. ob priliki odhoda gg. Hlebša. Rebrnika in Pokorna k vojakom. Srčna hvala!

Umrlj so v Ljubljani:

Dne 15. januarja: Jernej Erzin, posestnik, 45 let, Hradskega vas 16. — Katarina Koželj, zasebnica, 82 let, Radekega cesta 9.

Dne 16. januarja: Fran Ježek, sirota, 2 leti, Streliška ulica 15.

Dne 17. januarja: Fran Birtič, scoskrbnikov sin, 18 mesecev, Streliška ulica 15.

V deželni bolnici.

Dne 10. januarja: Fran Žetko,

delavec, 55 let.

Dne 14. januarja: Pavlina Povž,

delavčeva žena, 26 let.

Dne 15. januarja: Avguštna

Namut, begunka, 60 let. — Ana Završnik, delavčeva žena, 36 let.

Dne 16. januarja: Marija Studen,

žena tovarniškega delavca, 43 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentín Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Dobro zdravilo za želodec so Fellerjeve voljno odvajajoče rabarske kroglice z znakom »Elza-kroglice«. Zbujajo tek in jačijo želodec. Šest škatljg franko stane samo 4 K 40 v. Priljubljene pri ženskah in otrokih. Naroče se pristne naravnost od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 238 (Hrvaško). Bo-lečine zanesljivo pomiri Fellerjev »Elzafluid«.

(c)

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm.

Seydlin

Čistilo za
ZUBE

Dobiva
se
povsod

Izdajuje
O. Seydl
Stritarjeva ulica 7.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušnjo in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. Ta je: **Seydlin**!

Iskorno se je obneslo za vo-jake v vojski in sploh za vsa-kega kot najboljša

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, glitui, influenci, pram, vratni in boleati v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capitel compos.

Nadom-estilo za **Sidro-Pain-Expeller.**

Steklenica kron. — 80, 1'40, 2'—.

Dobiva se v lekarnah ali direktno

v Dr. Richter-ja lekarni „Pri slatnem levu“

Praga, I., Elizabetna cesta 8.

Dnevno raspošiljanje.

Brez posebnega obvestila.

+

Globoko potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-cem prežalostno vest, da je naša nad vse ljubljena soproga, mamica, stara mamica in tašča, gospa

Uršula Kobau
roj. Dolenc

danes 18. t. m. ob pol 2. uri ponoči, stara 76 let, nenadoma mirno v Gos-podu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bode v četrtek, dne 20. januarja t. l. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti na Zo-loški cesti št. 13, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi Sv. Petra.

LJUBLJANA, dne 18. febr. 1916.

Matej Kobau, soprog. — Marija in Amalija, hčeri. — Albert Kohl-hanser, zet. — Frane, Danilo, Ovide, vnuki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Vizitnice

priporoča
Narodna tiskarna.

Resno.

Vsled spremembe v družini se želi poročiti trgovec, star 29 let, vojašine prost. Ozira se le na gospice, ki se razumejo v gospodinjstvu ter imajo veselje do trgovine na deželi in so zmožne tudi nemščine. Starost 22 do 28 let. Tajnost zanj zadržana. Želi se nekaj premoženja, vendar to ni pogoj.

Pismene ponudbe, samo resne, do 28. t. m. na upravn. »Slov. Naroda« pod „srečna prihodnost/219“.

Ženitna ponudba.

Mlad vdovec, 33 let star, železničarske službe, se želi poročiti z dobro, izobraženo gospodično, zmožno tudi nemškega jezika.

Pisma naj se oddajo na uprav. »Slov. Naroda« pod „železničar/235“.

„Kino Ideal“

Samo še danes in jutri:

Henny Porten

v krasni drami

Valovi molče.

in

Rita Clairmont

v izborni veseloigri

„Ata prekanjenec“.

„Kino Ideal“

službo tipkarice

ali kaj primernega.
Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Vdova ali gospodična

ki ima ljubezen do otrok in bi tudi pomagala pri hišnih opravilih, se sprejme v Ljubljani.

Ponudbe pod „Vzgoja/237“ na uprav. »Slov. Naroda«.

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obliščanci v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z **Ria balzomom**. Lonček z garancijskim pismom 1 K, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4-50. Komeny, Košice (Kassa) i Postfach 12.22. Ogrsko.

Eksport
električnih
žepnih
svetiljk

in
BATERIJ

K. A. KREGAR
Ljubljana

Sv. Petra cesta 21-23

St. 20 kompletno K 6-
St. 30 kompletno K 7-50.
St. 80 v usnju la kompl. K 9-
St. 40 kompl. K 4-60.

Gosp. trgovci popust.

črevljarskih pomočnikov

proti visoki plači 1800
Avgust Skof, čevljarski mojster,
Rimska cesta štov. 5.

lepo stanovanje

s 3 sobami, prednoba in kopalno sobo
itd., s plinovo ali električno razsvet-
ljavo mali družini.

Vpraša se pod „Lepa lega/225“
v uprav. »Slov. Naroda«.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Dralica „NERIL“, ki daje
sivim in pordečelim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kile, podlage in mrežice
vseh vrst; gledališčne in toaletne
potrebščine itd.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo
proti kapavcu (triperju), belemu
toku, črevesnemu in mehurnemu
katariju i. t. d.

GONOKTEIN je upeljan na
češki kliniki dvor, svetnika vseuč.
prof. dr. V. Janovskega. Na praški
nemški kliniki vseuč. prof. dr. K.
Kreibicha. Toplo ga priporočajo:
vseuč. profesor dr. J. Bukovsky,
vseuč. prof. F. Samberger, vseuč.
docent dr. J. Odstrčil i. t. d.

Vereinsrekongaleszen-
tenheim des patriotischen
Hilfvereins vom „Roten
Kreuz“ na Dunaju, šef MU.
dr. F. Barach piše: Pošljite mi
kakor zadnjič Gonokteina.

P. S.: Ne morem si kaj, da
ne bi Vam izrazil svoje pohvalno
mnenje o rezultatih Gonokteina.

MU. dr. Ign. Kanders v
Lincu piše: Naznanjam, da sem
z Vašim preparatom dosegel iz-
vrstne uspehe in da sem z njim
popolnoma zadovoljen.

Dobi se po vseh večjih le-
karnah. — Skatljica K 5-.

Zahtevajte literaturo in prospekt!

Ljubljana: Lekarna Trnkoczy.
Zagreb: Lekarna „Salvator“ S. Mit-
teibach, Jelacicev trg.
Split: Lekarna „K. Gospe Stojke“,
J. Bučan.

Proizvaja: Farmakološko-kemični la-
boratorij „HERA“, Praga-Vrsovice 552.

Dobavitelj vojnega ministrstva in
Vojno-zdravstvenega združenja.

Št. 500.

Razglas.

C. kr. etapno višje poveljstvo je z odlokom Op. št. 120.336 ex 1915
odredilo, naj civilno prebivalstvo posveča posebno pozornost zbiranju nerabnih
vrst vojaških oprav in opreme ter odpadkov eraričnih predmetov in predmetov
sovražnih armad.

Za nabrano obleko in orožje vsake vrste, kakor tudi za različne odpadke
se plačujejo nabiralne premije v znesku po 25 vin. za kg.

Predmete je oddajati najbližjemu vojaškemu oddelku (vojaškemu zavodu),
ki bo plačeval premije za zbiranje proti neoklopni pobotnici.

Proti osebam, ki krpe eraričnih predmetov prikrivajo, je napraviti v
slučaju zasačenja kazensko ovadbo.

Ponudbe trgovcev za prodajo krp od civilnih oblek naj se pošiljajo s
priloženimi vzorci prevzemni komisiji za volno v c. in kr. vojnem ministrstvu,
ki odloča o tem ali se ponudba sprejme ali zavrne.

Krpe eraričnih predmetov, ki jih ponudijo trgovci v nakup, se smejo
prevzemati le po ceni premije, določene za nabiranje.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 15. januarja 1916.

Levrene Kereschetz, Maribor,
Kaiserstrasse 23

kupuje žlahtnih

kostanjev les

po visokih cenah.

Dama išče

meblovano sobo.

Ponudbe pod „Gorica 10/232“
na uprav. »Slov. Naroda«.

Mirna stranka išče

stanovanje

z 2 ali 3 sobami in pripadki za takoj
ali pozneje. Ponudbe pod „mirno/
242“ na uprav. »Slov. Naroda«.

VILA

z vrtom se poceni proda. —
Natančneje se izve pri

dr. Karlu Schmidingerju,
c. kr. notarju v Ljubljani.

Tvrda Žaler & Co. v Ljubljani,
Franca Jožefa cesta štov. 5,
kupi

jajca in krompir

na debelo.

Prosimo takojšnjih ponudb z na-
vedbo cen.

Kosovni delavci

za veliko delo, proti dobremu pla-
čilu se sprejmejo takoj pri tvrdki

Back & Fehl

Ljubljana, — Stari trg.

215

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 282

v hotelu „pri Maliču“

(t. nadstropje)

(nasproti glavne pošte)

se priporoča.

Zaloga angleškega blaga.

241

SKRIVNOST GOZDNE KRČME.

Einar Zangenberg v svoji glasoviti dvojni vlogi.

Vse občuduje vprizoritev!

Vse občuduje vprizoritev.

Samo še danes in jutri ob 4., 6., 7. in 9. uri zvečer.

v „KINO CENTRAL“ v dež. gledališču.

Za mladino spored ni primeren.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 8.000.000 kron.

Stritarjeva ulica štov. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 3. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.
Zrebanje za ta razred 15. in 17. februarja 1916.

Cene za posestnike srečk prejšnjega razreda:
Cena za 1/1 srečko K 40—, 1/2 srečko K 20—, 1/4 srečko K 10—, 1/8 srečko K 5—.

Cene za nove vstopilne igralce:
1/1 srečka K 120—, 1/2 srečko K 60—, 1/4 srečko K 30—, 1/8 srečko K 15—.

Sprejema vloge na knjižico in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 1/2 % čistih.

2% rentnine od vlog na knjižico plača banka sama.

Nabavila vojnim vjetnikom v vseh državah, izvršuje se točno in najkulantneje.

Telefon št. 18.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon št. 18. 144

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Lep lokal

v Kolodvorski ulici z 2 izložbenima oknomi

se odda takoj.
(Prej je bila pisarna »Bremen-Amerika«)
Vpraša se pri fotografu Rovšek.

Izurjenega kletarja dalje sodarskega pomočnika ali učenca in 2 kletarska delavca ter kočijaža

(vsi vojaštva prosti) sprejme takoj
tvrdka M. Rosner & Co.,
Spod. Šiška poleg pivovarne »UNION«.

400 hl belega in rumenega

Vipavca

naravnega se takoj proda po zmerani ceni. Vprašati je pri Batjeli, Gorici, Stolni ulici 2. Tam je na razpolago vzorec. Ali pri Valič, zidarSKI mojster, Skrljeje.

Kosovni delavci

za velika dela
za na dom se sprejmejo
proti dobri plači pri tvrdki

Back & Fehl,
Starl trg, Ljubljana, 214

Sprejme se takoj

kontoristinja

večja slovenskega in nemškega jezika, z lepo in hitro pisavo. Prednost imajo one, katere so tudi hrvaščine zmožne. Starost 21—25 let.

Ponudbe naj se pošljejo na uprav. »Slov. Naroda« pod »C. V. 1916/190«.

Ign. Žargi

„pri nizki ceni“

Ljubljana, Sv. Petra c. 3.

Največja izbira

raznega perila za dame in gospode, 171

potrebščin za šivilje in krojače, dalje priporoča svojo

veliko zalogo vojaških potrebščin in sicer: pletenih srajc, spod hlače, raznih vrst nogavic (zoknov), dokolenic (Wickelgamaschen), sviterjev, snežnih kap, rokavic, žilogrelcev iz volne in bombaža itd.

! Na drobno in debelo. !

Adrija

drogerija in fotomanufaktura

Ljubljana, Selenburgova ul. 5

priporoča veliko zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolova kislina, karbolovo apno.

Potrebščine za postrežbo bolnikov in ranjencev, obvez in gumastega blaga, konjaka, ruma in čaja.

Aeroform. Fihtinin. Perolin.

Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priporoča **IVAN SOKLIČ.**
Velika zaloga najmodernejših slaničkov.
Pristni Panama-slanički od 9 K do 50 K.

Proda se ceno

Mlad udovec, z večjim posestvom na Spod. Stairskem, poseduje 150 000 kron gotovine, želi znanja z inelig trgovsko nabraženo damo, četudi udova z 1 otrokom, v starosti 26 do 32 let, plemenitega srca in lepe rasti v surho takojšnje ali poznejše ženitve.

Prijazne, ne anonimne ponudbe poleg slike, ki se vrne do 10. februarja 1916, z navedbo event. imovine, na upravn. »Slov. Naroda« pod »št. 1000/220«. Tajnost, se razume z jamčeno 220

Proda se ceno

par novih posteli

brez zmetnih vložkov. Kje, pove upr. Slovenskega Naroda. 170

Na predaj je večja množina

kave.

Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 219

Po Najvišjem pooblaščenju Njeg. ces. in kralj. Apost. Veličanstva.

43. c. kr. drž. loterija

za civilne dobrodelne namene v drž. zboru zastopanih kraljestev in dežel.

Ta denarna loterija ima 21.146 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša 200.000 kron.

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 10. februarja 1916. Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vorder Zollamtsstrasse 5, pri kr. ogr. srečk. dohodit. ravnatelstvu v Budimpešti, IX., glavni carinsko poslovanje, po loterijah, tržakih, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, pri menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk zastoj. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg 10

špecialna trgovina pletenin, trikotaž in perila

priporoča svojo veliko zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

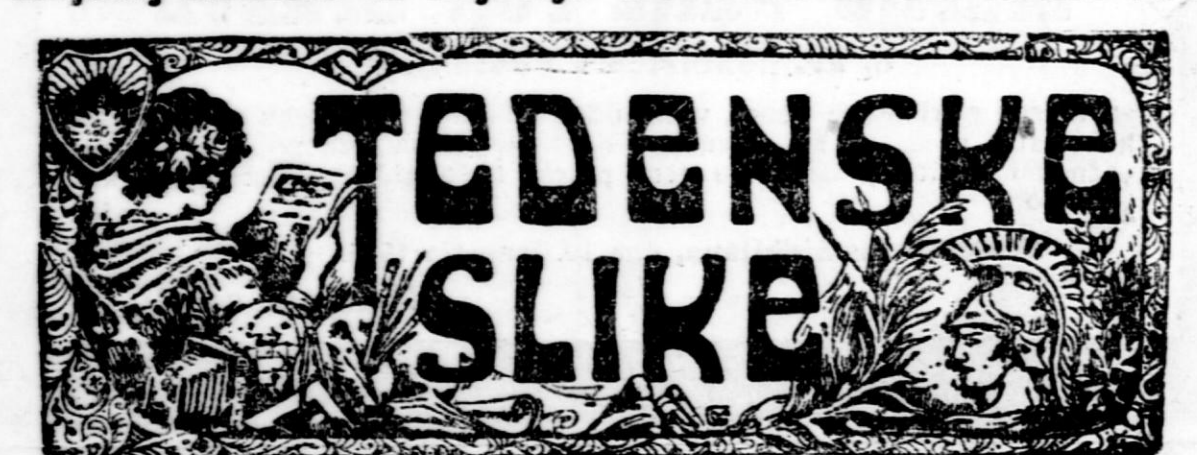
Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

Na debelo in drobno.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

„TEDENSKÉ SLIKE“ so nepolitičen in nestrankski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKÉ SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, bravnica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKÉ SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKÉ SLIKE“ stanejo četrta leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.— Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercer ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKÉ SLIKE“ takoj! Novi naročniki dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKÉ SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravnistvo lista „TEDENSKÉ SLIKE“

Ljubljana, Francišanska ulica 10/L

Mestna hranilnica ljubljanska LJUBLJANA

Prešernova ulica šte. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Koncem leta 1915 je imela vlog K 48.500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne.

Hranilnica je **pupilarno varna** in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5 1/4 %, izven Kranjske pa proti 5 1/2 % obrestim in proti najmanj 3/4 % odplačevanju na dolg.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavica: K 8.000.000.—

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1.000.000.—

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4 1/2 %.
Vloge na tekoči in kiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPEJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala:
Trst.
Podružnice:
Dubrovnik
Dunaj
Kotor
Metković
Opuzja
Spiljet
Šibenik
Zadar

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

Telefon št. 257.